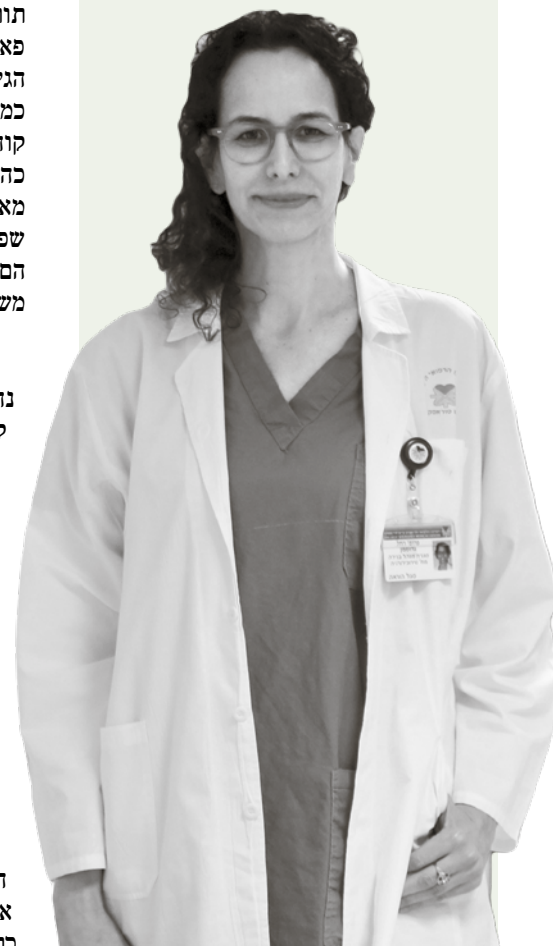

רק בגלל המוח

אבותיה של פרופ' רחל גרוסמן, שהיו חלוצים והטביעו חותם משמעותי בארץ, בוודאי גאים בבת המשפחה, רופאה - נוירוכירורגית, מנתחת מוח בבית החולים איכילוב, אחת מחמש רופאות העוסקות בתחום בישראל ■ אורנה יצחקי-בירבך

פרופ' רחל גרוסמן (49)

מומחית בנוירוכירורגיה, סגנית מנהל המחלקה לנוירוכירורגיה ומנהלת המרכז מוח, המערך הנוירוכירורגי, המרכז הרפואי תל-אביב, איכילוב. נשואה לגדעון אליהו, איש עסקים ואם לתאומים. **לימודי רפואה:** אוניברסיטת תל-אביב. **התמחות:** נוירוכירורגיה, המרכז הרפואי שיבא.

צילום: יחידת הצילום דבורות איכילוב

פרופ' רחל גרוסמן נולדה בפרדס חנה לאחת המשפחות השורשיות בישראל. סבה שעלה מאורסה היה ממקימי פרדס חנה והמוכתר הראשון שלה, סבתה, הייתה חברה בארגון ניל"י, מצד אמה היא נצר למשפחת שלוש שהקימה את העיר תל-אביב, וכן נצר לאר"י הקדוש. עם ייחוס שכזה, וילדות פסטורלית במושבה, היא ויתרה על הטיול שאחרי הצבא והחליטה ללמוד רפואה ולאחר מכן התמחה תה בנוירוכירורגיה. "לאחר ההתמחות, נסעתי לתת-התמחות בתחום גידולי מוח, בבית החולים ג'ונס-הופקינס בבולטימור ארה"ב, ומשם חזרתי לבית החולים איכילוב", מספרת פרופ' רחל גרוסמן, סגנית מנהל המחלקה לנוירוכירורגיה ומנהלת המרכז לגידולי מוח, במערך הנוירוכירורגי באיכילוב. **בחרת בהתמחות מאתגרת במיוחד.**

"המוח נתפס בעיני ככר בכית הספר לרפואה, כתחום מס' תורי ומסקרן. להיות מנתחת מוח פרושו לעבוד 24/7. אני רואה פאה של אנשים עם גידולי מוח, זו שמבשרת להם שהתגלה על הגידול, ומלווה אותם ואת בני המשפחה לפני וגם אחרי הניתוח. כמוכן שהמטרה שלנו היא לרפא את המנותחים תוך שימור תפקודו של המוח בצורה המיטבית. מדובר במערכת יחסים ארוכה ומאתגרת. תחום גידולי המוח הוא תחום מורכב, עם מחלות מאור שונות במהותן אחת מהשנייה. יש מטופלים עם גידולים שפירים וישנם מטופלים עם גידולים ממאירים, חלק מהחולים הם אנשים צעירים וחלקם מבוגרים. ההבדלים הללו הם מאוד משמעותיים", מסבירה פרופ' גרוסמן.

מה נדרש למנתח מוח בארגון הכלים?
"חשובה יכולת עבודה מנואלית עדינה, תחת מיקרוסקופ, יכולות ריכוז ומי-קוד לאורך זמן, דייקנות ויכולת קבלת החלטות לפעמים בתנאי אי וודאות לא פחות חשוב, יכולת הכלה, חמלה ומחויבות ללא גבולות".

המסע

ברלת אמותיה, פרופ' גרוסמן מלווה את מנותחי המוח, במסע הכי משמעותי בחייה ומחזקת אצלם את התחושה שהם לא לבד, ויש מענה לצרכיהם כולל ההיבט הרפואי, סיעודי, פסיכולוגי וסוציאלי. אלא שלא מדובר רק על השפעתה על מטופליה, אלא גם על השפעת התחום על מי שעוסקים בו.

"תחום ניתוחי המוח תובעני ומדריק, לא רק בגלל מה שנידרש מהמנתח אלא גם בגלל סגנון החיים התובעני המתחייב. אל סגנון החיים הזה צריך להכניס גם משפחה, זוגיות וילדים. כרופאה מתמחה היה שלב בו הבנתי שעלי לקחת באופן זמני צעד

אחורה, להאט את הקצב לטובת ערך המשפחתיות וטפול בנוג התאומים שנולדו לנו, אך לאחר מכן המשכתי בשעטה קדימה. אין דרך אחרת".
במסע הקריירה שלה שואפת פרופ' גרוסמן לשפר את הטכניקות הניתוחיות ותוצאותיהן, לשפר את הטיפול בחולים, ולקדם את המחקר בתחום גידולי המוח על מנת לפתח טיפולים חדשניים. "אנחנו משתמשים בטכניקות ניתוח חדשניות שלא היו קיימות בעבר. ניתוחים אשר בעבר הצריכו פתיחות גולגולת נרחבות, מתאפשרים כיום על ידי ניתוחים פחות פולשניים, דרך האף למשל. ניתוחים שגרמו בעבר לפגיעות נוירולוגיות וקוגניטיביות קשות אצל החולים מבוצעים כיום בחלק מהמקרים כשהחולה ער ותפקודיו הקוגניטיביים מנוטרים ונשמרים במהלך הניתוח".

יום האישה

"אני אמביוולנטית, מצד אחד, בקריירה שלי, לא נתתי לעניין המגדרי לחדור יותר מידי, והיום כשאני מסתכלת לאחור, הייתי מתמחה בתחילת שנות השלושים ומסכיבי היו רק גברים, לא מבינה איך צלחתי. היום אני מבינה שאישה וגבר שהולכים למסלול הזה מתמודדים עם מציאות שונה. לכן עצירה פעם בשנה, ביום האישה, למחשבות מגדריות היא דבר מבורך בעיני".

היכן תרצי להיות בעוד עשור?

"אני מקווה שאמשיך להתרגש מהעבודה שלי ולאהוב את מה שאני עושה לפחות כמו היום. אני מקווה שנהיה הרבה יותר טובים ומיומנים בטכניקה, בטכנולוגיות, ושנמשיך לשמור על האמפתיה בטיפול בחולים שלנו".

זווית מגדרית

"כאישה, לא בחרתי

בנוירוכירורגיה, כדי לתקן את אי השוויון בין נשים וגברים ברפואה. בחרתי בנוירוכירורגיה כי רציתי להיות נוירוכירורגית. עם השנים הבנתי שאני מהווה מודל, דל, בעיקר לנשים צעירות שמתלבטות באיזה תחום הן יבחרו להתמחות. בצומת הזה, פעמים רבות הן באות להתיעץ איתי. כיום ישנם בארץ כמה עשרות נוירוכירורגים פעילים, מתוכם, חמש הן נשים, אבל התחום משתנה ומספר הנשים הולך ועולה. נשים אלו יהיו חלק מרכזי בתשתית הנוירוכירורגית בארץ".

כ"אילנה, לא בחרתי בנוירוכירורגיה

כדי לתקן את אי השוויון של נשים, אלא כדי ליהנות מנוירוכירורגיה